

od prihodnjih državnih poslancev poročstva imeti hočemo, da bodo v cerkveno-pravnih zadevah tudi na pravi strani stali in ne na strani liberalcev. Kdo se drzne trditi, da bi slovenski državni poslanec v smislu in na korist ljudstva delal, ako bi v teh prevažnih rečeh z liberalci glasoval?

To nesrečo in sramoto od katoliških Slovencev odvrtni, smo nasvetovali, naj kandidati kratko izrečejo, da se skladajo s programom „pravne“ stranke, kateri v cerkveno-pravnem oziru poročstva daje, v narodnem oziru nam pa ni nasproten. Za odgovor smo dobili strasten upor, natolecevanja, zasmehovanja in slednjič o s o b n o pikanje urednika in drugih poštenih mož naše stranke.

Ker smo pa prepričani, da je uzrok vsemu temu le huda zmotnjava, pri mnogih tudi očitna nevednost, in ker smo denes, kakor mislimo, dovolj jasno uzroke navedli, zakaj da moramo poročstva imeti od kandidatov, se ne bomo več zaradi programov pričali. Vsega nespametnega razpora bode na mah konec, ako privrženci izključljivo narodne stranke pripoznajo in očitno izrečejo, da so: za svobodo in nedotakljivo samoupravo kat. cerkve, za samovlastno upravo cerkvenega premoženja in cerkvenih ustanov; da zadobi šola verski značaj, kat. cerkev toraj dovoljnega poročstva, da ni ne v verskem spoznanju in vedenju učitelja, niti ne v šolskih knjigah česar, kar je nasprotno veri in spodkopava veljavo cerkvene oblasti.

To so naše tirjatve, ktere stavimo z ozirom na blagor slov. ljudstva, od katerih torej odstopiti ne moremo, ker bi sicer izdajalci ljudstva bili. Kdor še ima iskrico pravnega in npravnega čutstva v svojem srečju, nam mora pritrditi. V narodnem oziru se pa držimo vašega ožjega programa ter vam še sreče želimo, ako ga poprej doženete, kakor se po našem prepričanju dognati da.

To je naša poslednja beseda.

Cerkvene zadeve.

Iz Švajcarskega dne 11. julija.

Stvari se hitreje raznotavajo, kakor sem v svojem poslednjem listu Vam omenil.

Konec preteklega meseca je namreč v Cirihi bil odpadli duhovnik, dr. F. Mihelis, iz Braunschberga na Nemškem, ter je 2 uri govoril v skupščini, v kterej je bilo protestantov in katoliških odpadnikov (staro-katolikov) v ne ravno velikem številu nazočih. Mož je razdražil vse in sam sebe ošvigal. Švajcarske rudečkarje je razkačil s trjenjem, da „ljudovlada (republika) ni najboljša vlada v državi.“ — Sam sebe je po ustih bil, ker je rekel, da se drži papeža in edinosti v nauku in veri, ob enem je pa mojstroval papeža in cerkveni zbor. Protestante je razdražil s tem, da je reformatorjem 16. stoletja očital brezumje in ne doslednost. —

Zatorej pa neki protestantovski list popotnega predigarja zasmehuje, rekoč: „Ako Cirkvi starokatoliki drugega duhovna najti ne morejo, bodo lažje brez vsacega shajali.“ — Pa kljubu vsemu temu drznil se je zmedeni Mihelis v praznik sv. apostolov Petra in Pavla (29. jun.) katoliško cerkev v Cirihi z božjoropnim pravilom oskruniti. Zastonj sta mu to branila dušna pastirja ter ga prosila, naj vendar tolike hudobije ne stori. On pa je svoje samovoljno postopanje opravičeval s predrzno besedo: „Jaz vaju ne spoznam za postavna pastirja te srenje!“

In tako se je pod obrambo vladnih vojaških bodal na častiti katoliški praznik prvokrat v Cirihi bogohulno cerkveno opravilo vršilo. Toda vernih sre ni povzdigovalo, kajti po končani predigi odšle so tri četrtinke ljudi iz cerkve, gotovo zato, ker se jim gnjusi hinavščina, da si ti ljudje vero in božjo službo po svoji glavi delajo. — Preč. škof Bazelski so vsled Mihelissove komedije cerkev kot oskrunjeno razglasili in zvestim katoličanom ukazali, da začasno v drugih, primernih prostorih božjo službo imajo. Vlada je pritožbe katoličanov zoper to nasilstvo v koš vrgla, vse javne prostorije v mestu katoličanom prepovedala ter bode zvestima kat. pastirjema plačo ustavila in odpadnika Mihelisa katoličanom za pastirja vsiliti skušala.

Tako so nastopili za katoličane v „svobodni“ Švajci prvi časi preganjanja kat. cerkve, in za božjo službo si moramo iskati skrivnih zavetij. — Tesinska vlada prepoveduje pobirati darov „za preganjano cerkev“, razglašati spomenico švajcarskih škofov gledé žalostnega stanja katoliške cerkve v deželi. —

Do zdaj štejemo, hvala Bogu, le tri duhovnike med odpadniki, kateri bi pa brez odpadnikov iz Nemčije sami nič ne zmogli. — Trije kat. listi: „Liberté“ v Friburgu, „Vaterland“ v Lucernu in „Volksblatt“ v Uenahu (Sv. Gal) branijo pogumno našo kat. stvar. — Katoličani v obče čvrsto stojé; še celó 2 protestantovska duhovna v kantonu Waadt protestujeta v novinah zoper preganjanje katoličanov ter sta poslala svoj dar za preganjane duhovnike. —

Dne 7. julija so se zbrali v Bernu svetovalci zaveznih kantonov v posvet; o tem poročam prihodnjič. —

Bratovščine pri cerkvi sv. Janeza Krst. v Mariboru.

1. Bratovščina sv. Duha, ustanovljena od vinicarjev ponedeljek po Ilovem 1468.

2. Bratovščina Matere Božje, ki je leta 1475. svojo gorico prodala.

3. Bratovščina presv. Rešnjega Telesa 1450 ustanovljena, pozneje ko so luteranske zmote tudi tukaj se vteple, opuščena, l. 1635 pa zopet oživljena po prošnjah tukajšnjih trgovcev.

4. Roženkranska bratovščina, ki se je pričela na Svečnico 1651, in

5. Bratovščina smrtnih britkosti Jezusovih, vpe-
ljana leta 1728.

Ob času cesarja Jožefa II. so se te kakor
vse enake cerkvene družbe zadušile, ker ondašnji
verski liberalizem ni poznal velike vrednosti mo-
litve in dobrih del, kakor jo tudi današnji libe-
ralci ne poznajo, katerim se tudi „misijoni prav ne-
potrebni zdijo“, kakor Vošnjakov „tednik“ slo-
venske kmete uči.

Gospodarske stvari.

O živinoreji.

(Poduk v ljutomerski kmetijski šoli.)

(Konec.)

Dokler ni tele pol leta staro, naj ne hodi na
pašo. Tudi ne sme zunaj prezebovati; jako mu
tudi škoduje močna vročina in hude mube. Tudi
na paši naj dobiva tele kaj posebka, na pr. zrnja
ali pa prav dobrega sena — vsaj prve tedne.

Tele ne potrebuje le dosti nastlanega pro-
stora za poskakovanje, zdravega zraka, dobre
hrane (jedi in pijače), nego menjkati bi mu tudi
nikakor ne smelo — čohle (štrigelna) in krtače.
Niti za odrasla goveda, še menje pa za teleta je
dolga pot na pašo brez škode. Le parkrat
na teden naj gre govedo na bližnjo pašo, da
se sprehodi, sicer pa naj bi se goveda doma pa-
sala, nepotrebni pašniki naj se obrnó za kaj ko-
ristnišega. Kako dobro dé životu čehljanje, o tem
se je že gotovo vsak sam prepričal. Ako čehljaš
žival, drobiš jej od kože prah, ki jo zjeda. Prah
pa ima žival vedno dosti, kajti stara vrhinja koža
se drobí v drobne delce; pa tudi cestni in drugi
prah prerad ostaje na koži. Glej, kako milo te
gleda živinče in ti obrača srbečo kožo, ako se
mu bližaš s čehlo ali krtačo v roci. In kdor
izmed gospodarjev tako ljubeznjivo ravna z ži-
vino, gotovo more z drugačnim ponosom peljati
v svoj hlev tujca, nego pa ovi, kateri le v mo-
krem pušča revno živino svojo in jo lačno v pre-
težkem jarmu — z batino čehlja in krtači, da se
kar šibi!

Imej torej usmiljenje z živino in ne preziraj
je nikedar, kajti tudi ona čuti prijetno in nepri-
jetno. Le tako smeš pričakovati dobička od nje
in vedi, da iz nič je bilo, je in bode vselej nič.
Ta skrb pa ne trpi le nekoliko časa, nego poza-
biti ne smeš, da se moraš brigati za govedo že
dolgo popred nego povrže. Izbiraj teleta za plemo
od izvrstnih starišev najboljših ploh, katere so
najboljše za dotične kraje in skrbi pošteno za go-
vedo od spočetja do mesnice. Tako delajo pa-
metni gospodarji po vsem svetu, in nje moramo v
živinoreji posnemati, ako hočemo napredovati.

Gospodarska naznanila.

Razdelitev plemenskih prasičkov.

Za letošnje leto se bo za državno podporo

kupljenih 50 plemenskih svinjic obojega spola
in scer sufolskega in berkširskega naroda
razdelilo. —

Kteri si takih svinj želijo, naj se brž ko
mogoče za to ali neposredno v kanceliji graške
kmetijske družbe (Schmiedgasse Nr. 25), ali pa
posredno po dotičnih podružnicah oglase. V ogla-
silu se mora zaznamovati plemo in spol, pa tudi
poslati 10 gld. za vsako svinjo.

Kako se lep, rumen puter zmede.
Holandski puter se na prvem svetovnem trgovišču
ne samo zaradi tega visoko ceni, ker je tečen, nego
tudi zaradi lepe rumene (žolte) barve. Ta žolta
barva ni putru prirojena, ampak se mu umetno
tako-le daje: Vzame se lepa rumena mrkva (ko-
renje), zriba se na ribežu, na tako zribano žolto
kašo se nalije sladkega mleka, in ko se je vse
vkup dobro pomešalo in stlačilo, se žolti sok pre-
cedi skozi čisto, gosto, platneno cunjico. Ta žolta
ocedovina se vlije v smeteno, ko se gre puter
mest. Tako dobi puter lepo in zdravo žolto ali
rumeno barvo.

Z čim se preišči najboljše opitajo?
Anglež Beever, ki se mnogo s pitanjem preiščev
peča, je o tem sledeče opazke razglasil. Najteč-
nejše in najtežje je svinjsko meso, ako se je svinja
z mlekom pitala; za mlekom je najbolje meso od
takih svinj, ki so se z zrnjem: kuruzo, ječmenom,
ovsom, grahom itd. pitale. Od krompirja je meso
redko, lahko in ne tečno. Z otrobi pitane svinje
dajejo žolto in slabo meso. Od želoda je meso
trdo in nezdravo. Svetovati je toraj, svinje z že-
lodom pitane dalj časa preje nego se koljejo, s
kuruzo ali drugim zrnjem pitati. (Zagreb. Gosp. list.)

Tistim, ki hočejo na Dunaj k razstavi iti.

Dunajska srenja je manj premožnim na ko-
rist poskrbela, kolikor se je dalo, stanovanšču po
nizki ceni, ter ustanovila v raznih mestnih okrajih
pisarnice, v katerih se od 9. ure zjutraj do 4. ure
popoldne vse potrebno zve. Dobijo se stanovanjšča,
za kako dolgo kdo hoče.

Pisarnice pa so: I. V notranjem mestu
v mestni hiši Wipplingerstrasse Nr. 8. — II. V
predmestju Leopoldstadt: „Kleine Sperrgasse“
Nr. 10. — III. V predmestju Wieden: „Schäfergasse“
Nr. 3. — Razun teh so še pisarnice v drugih
okrajih, kamor pa tujci, prihajajoči po južni že-
leznici, ne pridejo lahko.

Dopisi.

Iz Slovegradca. (V pojasnilo.) V 143.
štev. „Slov. Naroda“ smo brali dopis iz Slove-
gradca, v katerem dopisnik med drugim pravi:
„Prav srečna misel je bila izdajati nov slovenski
tednik. Naše ljudstvo si ga želi. Slišal sem od